

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2022-03-28
2022:17SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄL**Bakgrund**

Licenshavaren var vid tiden för överträdelserna anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos SwedSec Licensiering AB (SwedSec).

Företaget har anmält att licenshavaren har brutit mot företagets regler om kreditgivning och dokumentation av rådgivning avseende krediter samt mot reglerna om banksekretess. Enligt anmälan har licenshavaren brutit i framtalandet av de kalkyler som har legat till grund för bedömningen av kundernas återbetalningsförmåga och har underlåtit att dokumentera rådgivning i samband med bolån. Han har också hanterat ärenden på telefon utan identifiering och för annan person än den som ringde in.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företaget har anfört i huvudsak följande.

Licenshavaren slutade på företaget för att gå till en annan arbetsgivare i september 2020 men var dessförinnan föräldraledig från mars månad samma år. Bristerna uppdagades under hans frånvaro och avser händelser som har inträffat under perioden september 2019 till mars 2020.

Vid kontroll har företaget funnit att licenshavaren har dokumenterat bolånerådgivning i endast 5 av 150 fall då kreditgivning har skett. När det gäller brott mot reglerna om kreditgivning och banksekretess hänvisas till följande tre ärenden.

Ärende 1

Licenshavaren beviljade ett blacolån på 200 000 kr. Kundens verkliga inkomst överensstämde inte med den uppgift som licenshavaren angett i kalkylen. Detta uppdagades vid kontroll mot UC samt genom kontakt med kunden. Kunden ombads att styrka uppgifterna om sin anställning men gjorde inte det. Krediten nekades därför av företaget.

Ärende 2

Ärendet avsåg ett stort familjeföretag. Familjemedlemmar har kunnat ringa in till licenshavaren och få hjälp av honom. Vid hans frånvaro ringde en familjemedlem till en annan medarbetare och ville lägga upp ett bolån på samma sätt som tidigare. Vid företagets kontroll visade det sig att den inringande kunden inte själv skulle stå på bolånet utan att kunden ringde för en annans räkning. Identifiering kunde inte ske på telefon och kunden erbjöds därför ett möte på kontor men tackade nej. På grund av detta misstänkte företaget att licenshavaren brutit mot banksekretessen i sin tidigare hantering av ärenden för de aktuella familjemedlemmarnas räkning, genom att hantera ärenden på telefon utan identifiering och för annan person än den som ringde in. Licenshavaren har medgett att det funnits tillfällen då familjemedlemmar har skickat en bild på legitimation för andra familjemedlemmar som han har godkänt som ID-kontroll. Detta arbetssätt är – till skillnad från vad licenshavaren har påstått – inte godtaget i företaget.

Ärende 3

Kunden i ärendet ägde inte den bostad som i kalkylen medräknats som en tillgång utan denna ägdes av kundens barn. Bostaden har dessutom övervärderats med ca 700 000 kr och månadsavgiften har i kalkylen sänkts med 3 900 kr. All kontakt i ärendet har skett med kundens barn som i kundens namn ansökt om både lånelöfte och bolån. Som en konsekvens av handläggningen har företaget tvingats bevilja krediten och tagit en, från företagets synpunkt, onödig kreditrisk.

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

Han har alltid uppfattat sig som en uppskattad medarbetare som företaget har haft förtroende för. Från hösten 2019 var dock arbetssituationen mycket ansträngd med stor press på prestation från ledningen och han kände då att han inte hade fullständig kontroll över alla sina ärenden. Exempelvis var dokumentation något som fick prioriteras bort till viss del. När det gäller de ärenden som företaget har hänvisat till vill han framföra följande.

Ärende 1

Han kan inte minnas kunden i fråga och kan därför vare sig bekräfta eller förneka det inträffade. Han vill dock poängtera att kunden nekades krediten och därmed borde ingen skada ha uppstått för företaget.

Ärende 2

Det stämmer att han godtog identifiering och ombudsmannaskap på det sätt som företaget har beskrivit. Han har dock i ärendet haft kontinuerlig kontakt med sina chefer och det är hans uppfattning att det var bestämt på kontoret att denna viktiga kund skulle hanteras på detta sätt. Det var alltså ett vedertaget arbetssätt på företaget och han agerade på samma sätt som andra före honom hade agerat.

Ärende 3

Det är korrekt att han hade kontakt med kundens barn eftersom kunden inte behärskade svenska språket. När det gäller värderingen av bostaden gjorde han bedömningen utifrån de uppgifter som framkommit i ärendet och han hade kontakt med en mäklare för att säkerställa värderingen. Företaget har inte heller i detta ärende lidit någon skada.

Överväganden

Företaget har uppgett att den inkomst som licenshavaren använde i lånekalkylen i ärende 1 inte överensstämde med UC samt att den bostad som skulle belånas i ärende 3 var övervärderad och att månadsavgiften togs upp med för lågt belopp i kalkylen. Licenshavaren har uppgett att han säkerställde värderingen i ärende 3 genom kontakt med en mäklare men har inte kommenterat vad företaget har anfört om månadsavgiften samt har uppgett att han inte minns ärende 1. Disciplinnämnden finner att det mot bakgrund av vad licenshavaren har anfört inte kan anses vara visat att han brutit när det gäller värderingen. Däremot saknar disciplinnämnden anledning att ifrågasätta företagets uppgifter om att felaktig inkomst och månadsavgift har använts i ärendena. Licenshavaren har således brutit mot företagets regler om kreditgivning vilket har utsatt företaget för kreditrisker.

Av företagets uppgifter och av vad licenshavaren själv har angett framgår vidare att hans hantering av ärendena 2 och 3 har skett i strid med företagets regler om hur ombuds behörighet ska kontrolleras och dokumenteras. Detta gäller oavsett om, som licenshavaren har uppgett men som har bestritts av företaget, hanteringen i ärende 2 var godtagen av hans chefer. Hans agerande har inneburit risk för brott mot banksekretessen och har i vart fall medfört att företaget har haft svårt att i efterhand visa att informationsutbyten skett med rätt personer.

När det slutligen gäller bristande dokumentation av bolånerådgivning framgår det av företagets regler att det ska finnas antingen dokumentation av bolånerådgivningen eller en notering om att kunden har valt att avstå från rådgivning. Företaget har anfört att inget av detta har funnits i 145 av de 150 fall som företaget har kontrollerat, vilket inte har bestritts av licenshavaren. Att bolånerådgivning dokumenteras är nödvändigt för att företaget ska kunna verifiera att rådgivningen har utförts på ett korrekt sätt.

De regelöverträdelser som licenshavaren har gjort sig skyldig till är allvarliga och många. Disciplinnämnden finner dock att påföljden kan stanna vid en varning. Nämnden beaktar därvid att de aktuella händelserna inträffade under perioden september 2019 till mars 2020 men att företagets anmälan till SwedSec gjordes först i oktober 2021.

På disciplinnämndens vägnar

Kristina Ståhl

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Kristina Ståhl, bolagsjuristen Mats Beckman, civilekonomen Ragnar Boman, direktören Jack Junel och direktören Kajsa Lindståhl.